

La circumcisió masculina pot reduir el risc de contraure algunes malalties de transmissió sexual

04/2009 - Medicina i Salut. Uns resultats sorprenents que ara ja gaudeixen d'evidència científica. Mitjançant un estudi multicèntric de més de 1000 dones amb les seves respectives parelles, es va aconseguir quantificar per primer cop la sospita que existia entre la comunitat científica: que la circumcisió masculina s'associa a un menor risc de virus del papiloma humà (VPH) al penis, i un risc menor de càncer de coll d'úter en la seva parella. A més a més, existeix també una forta evidència científica que mostra que aquesta senzilla intervenció quirúrgica redueix la infecció per VIH. Dades molt importants i que han donat suport a estudis observacionals i assajos clínics realitzats a l'Àfrica. De tota manera, els mecanismes que redueixen aquest risc d'infecció per VIH o VPH no es coneixen encara. Existeixen algunes hipòtesis. Per exemple, un possible mecanisme seria que amb l'eliminació del prepuci, s'estan eliminant també les cèl·lules receptores de la infecció, de manera que es redueix l'àrea d'exposició a la infecció. Tot i això, actualment l'Organització Mundial de la Salut (OMS) dóna suport a la introducció de la circumcisió masculina com una de les millors estratègies preventives en homes adults en països d'alt risc que no es poden permetre la implantació d'altres estratègies de prevenció del VIH, del VPH i altres malalties de transmissió sexual.

La circumcisió masculina no ha deixat mai de ser una de les intervencions més polèmiques donats els riscos i els beneficis de la intervenció.

La circumcisió masculina és una de les més antigues i més freqüents intervencions quirúrgiques fetes rutinàriament en l'home. Malgrat això, no ha deixat mai de ser una de les intervencions que més polèmica ha generat. La discussió rau sobre la justificació de la seva recomanació atesos els riscos de la intervenció i els beneficis que s'obtenen amb la reducció del risc d'adquirir un nombre important d'infeccions i malalties genitals. Aquest article repassa l'evidència científica que s'està establint en els darrers anys sobre els beneficis de la circumcisió en la infecció per el Virus del Papil·loma Humà (VPH) i el càncer de coll d'úter. Sempre s'havia sospitat i observat en múltiples estudis epidemiològics una associació inversa entre la circumcisió i el risc d'aquest càncer, però mai s'havia quantificat el seu grau de benefici tenint en compte la infecció genital per el VPH, l'agent causal del càncer de coll d'úter.

Investigadors de l'Agència Internacional d'Investigació sobre el Càncer (IARC, Lió, França) i de l'Institut Català d'Oncologia (ICO, L'Hospitalet de Llobregat) van emprendre un estudi multicèntric amb dones amb càncer de coll d'úter, dones sense càncer de coll d'úter i les seves corresponents parelles sexuals estables. El disseny d'aquest estudi va permetre avaluar aquesta associació tenint en compte el VPH detectat tant en l'home com en la dona. Hi participaren un total de 1.913 parelles en les quals s'hi va quantificar el VPH present en el penis i en el coll d'úter de les parelles participants.

Aquest estudi va concloure per primera vegada i d'una forma molt precisa, no sols que la circumcisió estava associada a una reducció significativa del risc d'infecció per VPH en el penis, si no també que les dones de marits circumcisats gaudien d'un risc notablement disminuït d'adquirir tant la infecció per VPH com de desenvolupar càncer de coll d'úter, sobretot en aquelles parelles en les quals l'home havia tingut una conducta sexual d'una alta promiscuïtat. Aquestes associacions eren coherents amb les troballes addicionals com que la infecció per VPH en el penis s'associava a un augment de risc d'infecció per VPH en el coll d'úter de la parella i que la infecció per VPH en el coll d'úter de la parella s'associava a un gran augment de risc de desenvolupar càncer de coll d'úter.

Més enllà del VPH, existeix una forta evidència científica provinent d'estudis observacionals i assajos clínics realitzats en zones d'alt risc de l'Àfrica, que mostra molt robustament que la circumcisió masculina redueix notablement la infecció per el Virus de la Immunodeficiència Humana (VIH), l'agent causal de la SIDA.

La necessitat d'iniciatives per prevenir la SIDA i el càncer de coll d'úter, lligat amb aquesta evidència global ara ja molt sòlida de l'efecte protector de la circumcisió en el VPH, el VIH i d'altres malalties de transmissió sexual, fan que aquesta senzilla intervenció pugui esdevenir en una molt bona opció de prevenció d'aquestes malalties.

L'Organització Mundial de la Salut (OMS) i el Programa Conjunt de les Nacions Unides sobre el VIH/SIDA (ONUSIDA) estan recolzant la introducció o expansió de programes de circumcisió masculina per la prevenció del VIH. Per tant, la introducció

segura i efectiva de la circumcisió masculina, suposant que fos àmpliament acceptada i implementada, podria esdevenir la millor estratègia preventiva en homes adults en països d'alt risc i en vies de desenvolupament que no es poden permetre la implementació d'altres estratègies de prevenció del VIH, del VPH i de les seves malalties associades.

X. Castellsagué, G. Albero i F.X. Bosch

Departament de Pediatria, d'Obstetrícia i Ginecologia i de Medicina Preventiva

Universitat Autònoma de Barcelona, UNIC, CERP i IDIBELL

Male circumcision, human papillomavirus and cervical cancer: from evidence to intervention. Bosch, F. Xavier; Albero, Ginesa; Castellsague, Xavier. JOURNAL OF FAMILY PLANNING AND REPRODUCTIVE HEALTH CARE, 35 (1): 5-7 JAN 2009